

דיני חול המועד

- א. "מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש" (ויקרא כג, ב), מכאן למדו חז"ל שחול המועד אסור בעשיית מלאכה, ואמרו חז"ל שכל המבזה את המועדות כאילו כפר בעיקר.
- ב. ראוי לכבד את ימי חול המועד בכסות נקיה. נוהגים שתהא מפה פרוסה על השלחן כמו ביום טוב.
- ג. כעיקרון אסור לעשות מלאכות בחול המועד, למעט 6 סוגי מלאכה המותרים לעשות: לצורך אוכל נפש במועד, דבר האבד, מעשה הדיוט, צרכי הרבים, פועל שאין לו מה לאכול, צרכי מצוה.
- ד. היתר 'מלאכת דבר האבד' וכן 'צרכי המועד', בתנאי שלא כיוון מראש לעשות בחול המועד.

מסחר בחול המועד

- א. מותר לפתוח כרגיל חנות מוצרי מזון שאינו מתקיים כגון לחם, חלב וירקות, ומותר למכור בחנות זו אף מוצרים המתקיימים לזמן רב, ומותר לקנותם רק לצורך המועד.
- ב. אסור לפתוח חנות משחקים, אופניים, תכשיטים ובגדים בצורה רגילה, אלא רק בשינוי כגון, שאם יש שתי דלתות - יפתח רק דלת אחת, ואם יש דלת אחת - יפתח רק את חלקה.
- ג. מותר לקנות משחקים, אופניים, תכשיטים ובגדים לצורך המועד, אך אם החנות אינה פתוחה כדין כאמור לעיל - אסור לקנות בה, אלא יש לקנות במכירות ביתיות או בחנויות מזון המוכרות גם את המוצרים הנ"ל.
- ד. כמו כן מותר לקנות מוצרים (אפילו שלא לצורך המועד) אם הם מבצעים מיוחדים שלא יחזרו על עצמם לאחר חול המועד, ודווקא בחנויות הפתוחות כדין כנ"ל.
- ה. מותר לאדם לשלם חשבונותיו (כגון חשבונות מים, חשמל, ארנונה) שמועד פרעונם חל בחוה"מ ואם לא ישלם יוטלו עליו קנסות, ואף מותר לו לכתוב צ'ק ובלבד שלא יכוון את התשלום לחוה"מ.
- ו. על עובד (שכיר ועצמאי) להשתדל ולתכנן שבחול המועד לא יעבוד, אלא יהיה בחופשה. אם לא ניתן, ובמידה ויפטררוהו אם לא יופיע לעבודתו מותר לו לעבוד בחול המועד.

שמחה בחול המועד

- א. מצווה לאכול **סעודת פת** אחת ביום ואחת בלילה, אך אין חובה בכך.
- ב. חובה לשתות יין שישפיע עליו, לכתחילה יש לשתות גם ביום וגם בלילה (די בפחות מרביעית).
- ג. מצוה לאכול בשר או בלילה או ביום, ואם אין לו בשר יאכל עוף.

- א. חוה"מ מותר בעשיית מלאכה, בתנאי שהיא גם מעשה הדיוט וגם לצורך המועד. מעשה אומן אסור אפילו לצורך המועד. מעשה שלא לצורך המועד אסור אפילו מעשה הדיוט.
- ב. לצורך אוכל נפש ומכשיריו, וכן לצורך דבר האבד, וכן לצורכי רבים – הותר מעשה אומן.
- ג. טבילת כלים מותרת בחול המועד.
- ד. מותר לתקן טלפון בחוה"מ תיקון 'מעשה הדיוט' (שכל אחד יודע לעשותו), 'מעשה אומן' אסור.
- ה. מותר לקשור ציציות בחוה"מ, אף שלא לצורך המועד, ואף לצורך אחרים (אם לא לוקח שכר).

כתיבה בחול המועד

- א. כתיבה היא מהמלאכות האסורות בחול המועד, וכן אסור להדפיס נתונים הנמצאים במחשב, אלא אם כן הדבר נצרך לצורך המועד או לצורך דבר האבד.
- ב. הקלדה במחשב או בטלפון דינה ככתיבה, אך לצורך המועד מותר מפני שהוא מעשה הדיוט.
- ג. מותר לילדים עד גיל מצוות לצייר, להדביק מדבקות ולשחק בפלסטלינה.
- ד. מותר לכתוב דברי תורה ביד או במחשב, מפני שנחשב כדבר האבד.
- ה. מותר לכתוב אגרות שלום, וכן מותר לדרוש בשלום חברו בכתב ובכל אמצעי, וכן מותר לכתוב מכתבים בין חתן וכלה.
- ו. צילום בחול המועד אסור, אלא אם כן זה אירוע שלא יחזור על עצמו לאחר המועד.
- ז. ההולך לקנות מצרכי אוכל לחג – מותר לו להכין רשימה כדי לזכור מה עליו לקנות.
- ח. מותר לכתוב צ'ק ולשלם בו. מותר לאדם לכתוב חשבונותיו, מה צריך להוציא לצורך יו"ט.
- ט. מותר לכתוב כתב שאינו מתקיים, ועל כן מותר לכתוב בגיר על גבי לוח וכיו"ב, וכן מותר לכתוב על עוגה בקרם או במיני מתיקה, מאחר ואין הכתב עשוי להתקיים ואינו ככתיבה גמורה.
- י. מודעות וכרזות הנצרכים לרבים, כגון כתיבת זמני תפילה בבית כנסת וכיוצא בזה, מותר לכתוב, להדפיס ולהדביק, אולם כתיבת מודעה לצורך פרטי – אסור, אלא אם כן זה צורך דחוף בחול המועד, שלא יכל לכתוב לפני המועד כגון להכריז על אבדה.
- יא. אל לו לאדם להפקיד כסף או שיקים בבנקים, כיוון שדבר זה נעשה בדרך כלל על ידי כתיבה של פקידים שהיא מלאכה האסורה במועד. ואם צריך הוא את הכסף להוצאות החג – מותר.

- א. אסור להסתפר ולהתגלח בחול המועד, אך שפם מותר לגלח אם לא השאירו בכוונה לגלחו במועד.
- ב. אסור לאשה לספר שיער ראשה, אך לצורך צניעות או לצורך טבילה מותר.
- ג. לדעת השו"ע מותר ליטול ציפורניים בחוה"מ, אך לדעת הרמ"א אסור לגדולים ליטול ציפורניים בחול המועד, בין ציפורני הידיים ובין ציפורני הרגליים, אך מותר לחתוך אותן בשיניים או בידיים (במקום הצורך, אפשר להתחיל עם כלי ולהמשיך בשיניים או בידיים). ציפורני קטנים מותר אף לדעת הרמ"א. מי שרגיל ליטול ציפורניו כל ערב שבת, יכול ליטול אף בחוה"מ בערב שבת עם כלי.

כיבוס ותפירה

- א. אסור לתפור בחוה"מ, אך תפירה שאינה מעשה אומן, דהיינו תפירה ביד באופן שמשאיר רווח בין תפר לתפר, ואחד למעלה אחד למטה, אחד למעלה אחד למטה וכך לכל אורך מקום התפר – מותרת לצורך המועד.
- ב. תפירת כפתור לצורך המועד מותרת, אך יתפור בצורה רפויה (דהיינו, הרגיל לתפור ב 4 חורים יתפור ב 2 והרגיל ב 2 יתפור ב 1, והרגיל ב 1 יתפור בצורה רפויה).
- ג. אסור לכבס בגדים, ואפילו את מקצת הבגד, אך מותר לנקות כתם מקומי לצורך המועד.
- ד. איסור כיבוס כולל מפות וסדינים, אבל אם המפה מלוכלכת לגמרי באופן שאי אפשר להשתמש בה כלל – מותר לכבסה.
- ה. מותר לכבס מגבות שדרך להחליפן כל יום.
- ו. בגדי קטנים בגיל שעדיין מלכלכים בגדיהם (בערך בגיל 8-9) מותרים בכיבוס.
- ז. מותר לצחצח נעליים בחול המועד, וכן מותר להבריז כובע.
- ח. מותר לגהץ בגדים בחול המועד (מי שאין לו מנהג אחר), אך אין ליצור קפלים חדשים.
- ט. מותר לנקות כלי כסף שדרך לנקות אותם לעיתים קרובות.
- י. בגד העלול להיהרס אם לא יכובס – מותר לכבסו.
- יא. בכל המקרים הנ"ל שמותר לכבס – אסור לצרף לאותה מכונה בגדים האסורים לכיבוס.
- יב. מותר לייבש בגדים במכונת ייבוש, וכן מותר לתלות בגדי קטנים בחוץ אך ייבוש בגדי גדולים מותר רק בתוך הבית.
- יג. מותר לשטוף את רצפת הבית כרגיל בכל שבוע.

- א. השוכח יעלה ויבוא בברכת המזון ביו"ט - איש חוזר [לבני ספרד – רק בליל א' של סוכות] אישה אינה חוזרת. בשאר ימי חוה"מ (כולל שבת חוה"מ) – גם איש אינו חוזר.
- ב. השוכח יעלה ויבוא בתפילות חוה"מ (בכל התפילות) חוזר לתחילת תפילת העמידה. אם נזכר לפני שהתחיל מודים, יאמר יעלה ויבוא וימשיך מודים מבלי לחזור על 'ותחזינה עינינו'. אם נזכר לאחר שהתחיל מודים, יחזור ל'רצה'. אם סיים תפילתו, גם אם לא עקר רגליו, חוזר לראש.
- ג. אם לאחר מוסף נזכר שלא אמר יעלה ויבוא בשחרית, יחזור ויתפלל שחרית ויתנה שאם אינו מחויב לחזור ולהתפלל, תהא תפילתו נדבה. בשבת, שאין תפילות נדבה, יחזור ויתפלל ללא תנאי.
- ד. המסופק אם אמר יעלה ויבוא (לבני אשכנז) אם בשעת התפילה או לפנייה היה בדעתו לומר, והספק התעורר זמן רב לאחר התפילה, אינו חוזר. אם בשעת התפילה או לפנייה **לא היה בדעתו** לומר, והספק התעורר לו מיד לאחר התפילה, חוזר לראש.
- ה. **אם היה בדעתו** לומר והספק התעורר מיד לאחר התפילה, או **שלא היה בדעתו** לומר והספק התעורר זמן רב אחרי התפילה, יחזור ויתפלל ויתנה שאם אינו מחויב לחזור ולהתפלל, תהא תפילתו נדבה. בשבת, שאין תפילות נדבה, אינו חוזר ומתפלל.

להצטרפות לקבלת הלכה יומית מידי יום בקבוצה שקטה בוואטסאפ

<https://chat.whatsapp.com/CaLiyhuP4qzJMqrovS7U3U>

בברכת מועדים לשמחה

הרב חגי ולסקי

052-9453811